

Vastaavuustaulukko
STM/SVO/EVY/MM

26.1.2022

Vihreä = kansallinen lainsäädäntö vastaa tältä osin direktiivin sisältöä

Harmaa = ei tarvetta implementoida

Artikla	Direktiivi (EU) 2021/2118	Kansallinen säännös
1 artikla	Määritelmät	LVL 2 § Määritelmät
1 kohta	<p>"1.</p> <p>'ajoneuvolla'</p> <p>a) moottoriajoneuvoa, joka kulkee yksinomaan mekaanisella voimalla maata mutta ei raiteita pitkin ja jonka</p> <p>i) suurin rakenteellinen nopeus on yli 25 km/h; tai</p> <p>ii) suurin nettopaino on yli 25 kg ja suurin rakenteellinen nopeus yli 14 km/h;</p> <p>b) a alakohdassa tarkoitetun ajoneuvon kanssa käytettävää kytkettyä tai irrallista perävaunua.</p>	<p>Tässä laissa tarkoitetaan:</p> <p>1) ajoneuvolla moottoriajoneuvoa, joka on tarkoitettu kulkemaan mekaanisella voimalla maata mutta ei raiteita pitkin, sekä kytkettyä tai irrallista perävaunua;</p> <p>LVL 8 § Poikkeukset vakuuttamisvelvollisuudesta</p> <p>Liikennevakuutusta ei tarvitse ottaa:</p> <p>1) sellaiselle moottorityökoneelle tai traktorille, jota ei tarvitse rekisteröidä ja jonka suurin rakenteellinen nopeus on enintään 15 kilometriä tunnissa;</p> <p>2) leikkuupuimurille tai muulle sadonkorjuuseen tarkoitetulle maatalouden moottorityökoneelle, jota ei tarvitse rekisteröidä;</p>

	<p>Sen estämättä, mitä a ja b alakohdassa säädetään, yksinomaan liikkumisesteisten henkilöiden käyttöön tarkoitettuja pyörätuoliajoneuvoja ei pidetä tässä direktiivissä tarkoitettuina ajoneuvoina;”</p>	<p>3) perävaunulle, jota ei tarvitse rekisteröidä;</p> <p>4) sellaiselle yksinomaan lapsen kuljettavaksi tarkoitettulle ajoneuvolle, jota ei tarvitse rekisteröidä;</p> <p>5) sellaiselle yksinomaan vammaisten käyttöön tarkoitettulle sähköpyörätuolille tai muulle vastaavalle kevytrakenteiselle ajoneuvolle, jota ei tarvitse rekisteröidä;</p> <p>-----</p>
1 a alakohta	<p>’ajoneuvon käytöllä’ ajoneuvon käyttöä, joka vastaa ajoneuvon käyttötarkoitusta liikennevälineenä liikennevahingon aiheutuessa, riippumatta ajoneuvon ominaisuuksista ja riippumatta siitä, missä maastossa ajoneuvoa käytetään ja onko ajoneuvo paikallaan vai liikkeessä;”</p>	<p>LVL 1 § Lain soveltamisala</p> <p>Tässä laissa säädetään moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutuvien henkilö- ja esinevahinkojen korvaamisesta sekä näiden vahinkojen varalta otettavasta liikennevakuutuksesta.</p> <p>Moottoriajoneuvo ei ole tässä laissa tarkoitettussa liikenteessä, kun:</p> <p>1) sitä liikenneväylistä erillään olevassa paikassa käytetään olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin henkilöiden tai tavaran kuljettamiseen;</p> <p>2) se on säilytettävänä, korjattavana, huollettavana tai pestävänä liikenneväylistä erillään olevassa paikassa;</p>

		3) sitä käytetään liikenteestä eristetyllä alueella kilpailu- tai testaustarkoituksiin taikka kilpailuun välittömästi liittyvään harjoitteluun.
2 alakohta	'vahingon kärsineellä' henkilöä, jolla on oikeus saada korvausta ajoneuvojen aiheuttamista vahingoista tai vammoista;"	
8 alakohta	'kotijäsenvaltiolla' Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/138/EY (*1)13 artiklan 8 alakohdan a alakohdassa määriteltyä 'kotijäsenvaltiota'.	VYL 1:11 a § Kotivaltio Kotivaltiolla tarkoitetaan vahinkovakuutustoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa riskiä kattavan vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee, henkivakuutustoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa sitoumuksen tehneen vakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee ja jälleenvakuutustoiminnan osalta ETA-valtiota, jossa jälleenvakuutusyhtiön yhtiöoikeudellinen kotipaikka sijaitsee.
3 artikla 1 kohta	Liikennevakuutuksen ottamista koskeva velvoite "Jokaisen jäsenvaltion on toteutettava, jollei 5 artiklasta muuta johdu, kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että sellaisen ajoneuvon käyttöön liittyvän vastuun varalta on otettu liikennevakuutus, jolla on pysyvä kotipaikka sen alueella.	LVL 5 § Vakuutettavat ajoneuvot Ajoneuvo, jonka pysyvä kotipaikka on Suomessa, on vakuutettava tämän lain mukaan, jollei jäljempänä toisin säädetä.
	"Tätä direktiiviä ei sovelleta ajoneuvon käyttöön moottoriurheilutapahtumissa ja -toiminnoissa, mukaan lukien kilpa-ajot, kilpailut, harjoittelu, testaus ja esittelyt	LVL 1 § 2 mom. Lain soveltamisala Moottoriajoneuvo ei ole tässä laissa tarkoitettussa liikenteessä, kun:

	<p>rajoitetulla ja merkityllä alueella jäsenvaltiossa, kun kyseinen jäsenvaltio varmistaa, että toiminnan järjestäjä taikka mikä tahansa muu taho on ottanut vaihtoehdoisen vakuutuksen tai takuun, joka kattaa kolmansille, katsojat ja muut sivulliset mukaan lukien, aiheutuvan vahingon muttei välttämättä kata osallistuville kuljettajille ja heidän ajoneuvoilleen aiheutuvaa vahinkoa.</p>	<p>3) sitä käytetään liikenteestä eristetyllä alueella kilpailu- tai testaustarkoituksiin taikka kilpailuun välittömästi liittyvään harjoitteluun.</p>
<p>4 artikla</p>	<p>Vakuutusta koskevat tarkastukset</p> <p>1. Jäsenvaltioiden on pidätyttävä tarkastamasta sellaisten ajoneuvojen vakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on jonkin toisen jäsenvaltion alueella, ja sellaisten ajoneuvojen vakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on kolmannen maan alueella ja jotka saapuvat niiden alueelle toisen jäsenvaltion alueelta.</p> <p>Ne voivat kuitenkin tarkastaa vakuutuksia edellyttäen, että tarkastukset ovat syrjimättömiä, tarpeellisia ja oikeasuhteisia asetetun tavoitteen saavuttamiseksi ja</p> <p>a) ne toteutetaan osana valvontaa, jonka yksinomaisena tarkoituksena ei ole vakuutusten tarkastaminen; tai</p>	<p>LVL 91 § 4 mom. Tullin velvollisuudet</p> <p>Tulli valvoo osana suorittamaansa tullivalvontaa myös, että toisesta ETA-valtiosta Suomeen tilapäistä käyttöä varten tuodulla ajoneuvolla, jonka kotipaikka on kolmannessa maassa, on voimassa oleva liikenne- tai rajaliikennevakuutus.</p> <p>HE 123/2015 91 §:ää koskevissa yksityiskohteisissa perusteluissa tarkennettu seuraavasti: <i>Direktiivin</i> <i>4 artikla estää Tullia tarkastamasta järjestelmällisesti sellaisten ajoneuvojen liikennevakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on jonkin toisen jäsenvaltion alueella, kuten myös sellaisten ajoneuvojen liikennevakuutuksia, joiden pysyvä kotipaikka on kolmannen maan alueella, mutta jotka saapuvat niiden alueelle toisen jäsenvaltion alueelta. Vakuutusten tarkastaminen on siten suoritettava tarpeen vaatiessa</i></p>

	<p>b) ne ovat osa sellaisten kansallisen alueella toteuttavien tarkastusten yleistä järjestelmää, jotka koskevat myös ajoneuvoja, joiden pysyvä kotipaikka on tarkastuksen tekevän jäsenvaltion alueella, eivätkä ne edellytä ajoneuvon pysäyttämistä.</p> <p>2. Rekisterinpitäjään sovellettavan jäsenvaltion lainsäädännön perusteella voidaan käsitellä henkilötietoja, kun se on tarpeen vakuuttamattomalla ajoneuvolla ajamisen estämiseksi muissa jäsenvaltioissa kuin siinä jäsenvaltiossa, jonka alueella ajoneuvolla on pysyvä kotipaikka. Kyseisen lainsäädännön on oltava Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (*2) mukaista, ja siinä on myös säädettävä soveltuvista toimenpiteistä rekisteröidyn oikeuksien ja vapauksien sekä oikeutettujen etujen turvaamiseksi.</p> <p>Kyseisissä jäsenvaltioiden toimenpiteissä on erityisesti mainittava tietojen käsittelyn täsmällinen tarkoitus, viitattava asiaankuuluvaan oikeusperustaan, noudatettava asiaankuuluvia turvallisuus-</p>	<p><i>osana muuta tullivalvontaa, muuten kuin säännöllisenä valvontana, eikä tarkoituksena saa olla yksinomaan vakuutusten tarkastaminen.</i></p>
--	---	---

	<p>vaatimuksia ja kunnioitettava tarpeellisuuden, oikeasuhteisuuden ja käyttötarkoitussidonnaisuuden periaatteita sekä vahvistettava tietojen oikeasuhteinen säilyttämisaika. Yksinomaan vakuutus-tarkastuksen käsittelyä varten tämän artiklan nojalla käsiteltävät henkilötiedot säilytetään ainoastaan niin kauan kuin ne ovat tarpeen kyseistä tarkoitusta varten, ja niin pian kuin tämä on saavutettu, ne poistetaan kokonaan. Jos vakuutus-tarkastuksesta käy ilmi, että ajoneuvolla on 3 artiklan mukainen pakollinen vakuutus, rekisterinpitäjän on välittömästi poistettava kyseiset tiedot. Kun tarkastuksessa ei pystytä selvittämään, onko ajoneuvolla 3 artiklan mukainen pakollinen vakuutus, tiedot säilytetään ainoastaan rajoitetun ajan, joka ei saa ylittää vakuutusturvan olemassaolon selvittämiseksi tarvittavien päivien lukumäärää.</p>	
<p>5 artikla 3 kohta</p>	<p>Poikkeukset liikennevakuutuksen ottamista koskevasta veloitteesta</p> <p>3. Jäsenvaltio voi poiketa 3 artiklasta, jos kyseessä ovat väliaikaisesti tai lopullisesti käytöstä poistetut ja käyttökielossa olevat ajoneuvot, edellyttäen, että on otettu käyttöön virallinen hallintome-</p>	<p>LVL 8 § Poikkeukset vakuuttamisvelvollisuudesta</p> <p>Liikennevakuutusta ei tarvitse ottaa:</p> <p>9) ajoneuville, joka on poistettu liikennekäytöstä eikä ajoneuvoa käytetä liikenteessä;</p> <p>10) ajoneuville, joka on poistettu lopullisesti liikennekäytöstä.</p>

	<p>nettely tai muu kansallisen lainsäädännön mukainen todennettavissa oleva toimenpide.</p> <p>Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja ajoneuvoja kohdellaan samalla tavalla kuin ajoneuvoja, joita ei ole vakuutettu 3 artiklassa säädetyn mukaisesti.</p> <p>Sen jäsenvaltion takuurahasto, jossa liikennevahinko on tapahtunut, voi sen jälkeen esittää korvausvaatimuksen takuurahastolle siinä jäsenvaltiossa, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka.</p>	<p>46 § Vahingon korvaaminen vakuuttamisvelvollisuuden laiminlyöntitapauksissa</p> <p>Liikennevakuutuskeskus korvaa liikennevahingon, jos ajoneuvolla ei vahingon sattuessa ollut voimassaolevaa vakuutusta, vaikka ajoneuvo olisi tullut vakuuttaa tämän lain tai jonkin muun ETA-valtion lainsäädännön perusteella.</p> <p>Edellä 1 momentissa tarkoitettua vahinkoa ei korvata, jos vahinkoa kärsinyt on ajoneuvossa matkustajana ollut ajoneuvon omistaja tai haltija taikka ajoneuvon kuljettaja ja Liikennevakuutuskeskus voi osoittaa hänen tienneen ajoneuvon olleen vakuuttamaton.</p> <p>74 § Liikennevakuutuskeskuksen takautumisoikeus</p> <p>Jos Liikennevakuutuskeskus on maksanut vahinkoa kärsineelle korvausta 43 §:n 2 momentin, 44 §:n, 45 §:n 2 tai 3 momentin tai 46 §:n 1 momentin perusteella, keskuksella on oikeus vaatia maksamansa korvaus takaisin, jos:</p> <p>5) kyse on ajoneuvosta, jonka vakuuttamisvelvollisuus on laiminlyöty, sen ETA-valtion kansalliselta takuurahastolta, jossa ajoneuvolla on pysyvä kotipaikka.</p>
4 kohta	Jäsenvaltio voi poiketa 3 artiklasta, jos kyseessä ovat yksinomaan sellaisilla	

	<p>alueilla käytettävät ajoneuvot, joille on sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti rajoitettu pääsy.</p> <p>Tällaisessa tapauksessa jäsenvaltioiden on varmistettava, että ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja ajoneuvoja kohdellaan samalla tavalla kuin ajoneuvoja, joita ei ole vakuutettu 3 artiklassa säädetyn mukaisesti.</p> <p>Sen jäsenvaltion takuurahasto, jossa liikennevahinko on tapahtunut, voi sen jälkeen esittää korvausvaatimuksen takuurahastolle siinä jäsenvaltiossa, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka.</p>	
5 kohta	<p>Jäsenvaltio voi poiketa 3 artiklasta, jos kyseessä ovat ajoneuvot, joita ei sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti ole hyväksytty käyttöön yleisillä teillä.</p> <p>Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen osalta 3 artiklasta poikkeavien jäsenvaltioiden on varmistettava, että kyseisiä ajoneuvoja kohdellaan samalla tavalla kuin ajoneuvoja, joita ei ole vakuutettu 3 artiklassa säädetyn mukaisesti.</p>	

	Sen jäsenvaltion takuurahasto, jossa liikennevahinko on tapahtunut, voi sen jälkeen esittää korvausvaatimuksen takuurahastolle siinä jäsenvaltiossa, jossa on ajoneuvon pysyvä kotipaikka.	
6 kohta	Jos jäsenvaltio poikkeaa 5 kohdan nojalla 3 artiklasta sellaisten ajoneuvojen osalta, joita ei ole hyväksytty käyttöön yleisillä teillä, kyseinen jäsenvaltio voi poiketa myös 10 artiklasta, kun kyseessä on korvaus vahingoista, joita tällaiset ajoneuvot ovat aiheuttaneet alueilla, joille yleisöllä ei ole pääsyä siksi, että tällaisille alueille, sellaisina kuin ne määritellään sen kansallisessa lainsäädännössä, pääsyä koskee oikeudellinen tai fyysinen rajoitus.	
7 kohta	Jäsenvaltioiden on 3-6 kohdan osalta ilmoitettava komissiolle poikkeuksen käytöstä ja sen täytäntöönpanoa koskevista täsmällisistä järjestelyistä. Komissio julkaisee luettelon kyseisistä poikkeuksista.	
9 artikla	Vähimmäismäärät	LVL 38 § Korvattavan esinevahingon enimmäismäärä
1 kohta	1. Jäsenvaltioiden on vaadittava, tämän kuitenkaan rajoittamatta niiden oikeutta vahvistaa korkeampia vastuurajoja, että 3 artiklassa tarkoitettu pakollinen vakuutus kattaa seuraavat vähimmäismäärät:	Esinevahinkona korvataan enintään 5 000 000 euroa kutakin vahingosta vastuussa olevaa liikennevakuutusta kohden.

	<p>a) henkilövahinkojen osalta 6 450 000 euroa liikennevahinkoa kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä tai 1 300 000 euroa vahingon kärsinyttä kohden;</p> <p>b) omaisuusvahinkojen osalta 1 300 000 euroa liikennevahinkoa kohden riippumatta vahingon kärsineiden lukumäärästä.</p> <p>Niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, vähimmäismäärät muunnetaan jäsenvaltioiden kansalliseksi valuutaksi käyttämällä Euroopan unionin virallisessa lehdessä 22 päivänä joulukuuta 2021 julkaistua valuuttakurssia.</p>	
2 kohta	<p>2. Komissio tarkistaa 1 kohdassa tarkoitettut määrät joka viides vuosi 22 päivästä joulukuuta 2021 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/792 (*3) nojalla vahvistetun yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) mukaisesti.</p> <p>Komissio hyväksyy 28 b artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä näiden määrien mukauttamisesta YKHI:hin kuuden</p>	

	<p>kuukauden kuluessa kunkin viisivuotiskauden päätymisestä.</p> <p>Niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön, määrät muunnetaan jäsenvaltioiden kansalliseksi valuutaksi käyttämällä Euroopan unionin virallisessa lehdessä uusien vähimmäismäärien laskentapäivänä julkaistua valuuttakurssia.</p>	
<p>10 artikla</p> <p>1 kohta 2 alakohta</p>	<p>Korvauksen suorittamisesta vastuussa oleva elin</p> <p>”Ensimmäisessä alakohdassa ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeutta pitää elimen suorittamaa korvausta ensisijaisena tai toissijaisena eikä oikeutta säännellä korvausvaatimuksista sopimista kyseisen elimen ja vahingosta korvausvastuussa olevan henkilön tai olevien henkilöiden ja muiden vakuutusenantajien tai sosiaaliturvalaitosten välillä, joilta vaaditaan korvausta vahingon kärsineelle samasta vahingosta. Jäsenvaltiot eivät kuitenkaan saa sallia elimen asettaman korvauksen maksamisen ehdoksi, että vahingon kärsineen on jollakin tavoin osoitettava vastuussa olevan henkilön olevan kyvytön maksamaan tai kieltäytyvän maksamasta.”;</p>	

3 kohdan 2 alakohta	<p>"Jos elin on kuitenkin maksanut vahingon kärsineelle korvausta merkittävistä henkilövahingoista samasta liikennevahingosta, jossa tuntematon ajoneuvo aiheutti omaisuusvahinkoja, jäsenvaltiot eivät voi vapauttaa elintä korvauksen maksamisesta omaisuusvahingoista sillä perusteella, että ajoneuvo on tuntematon. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin säätää enintään 500 euron omavastuusta, joka on tällaisen omaisuusvahingon kärsineen vastuulla.";</p>	<p>44 § Tuntemattoman ajoneuvon aiheuttama vahinko</p> <p>Liikennevakuutuskeskus korvaa Suomessa sattuneen mutta tuntemattomaksi jääneen ajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutuneen henkilövahingon, kario- tai sorkka-eläimelle aiheutuneen esinevahingon sekä merkittävän henkilövahingon yhteydessä aiheutuneen muun esinevahingon</p>
10 a artikla 1 kohta	<p>Vahingon kärsineiden suoja heidän asuinjäsenvaltiossaan aiheutuneissa liikennevahingoissa vakuutusyrityksen maksukyvyttömyystapauksessa</p> <p>1. Jokaisen jäsenvaltion on perustettava tai valtuutettava elin, jolle annetaan tehtäväksi suorittaa korvausta sen alueella asuville vahingon kärsineille ainakin vakuuttamisvelvollisuuden vastuurajoihin saakka omaisuusvahingoista tai henkilövahingoista, jotka on aiheuttanut jonkin vakuutusyrityksen vakuuttama ajoneuvo, siitä ajankohdasta, jona</p> <p>a) vakuutusyritys on konkurssinnettelyssä; tai</p>	<p>92 § 2 ja 3 mom. Vakuutusyhtiön selvitystila ja konkurssi</p> <p>Liikennevakuutuskeskus huolehtii suomalaisen vakuutusyhtiön selvitystilan ja konkurssin yhteydessä korvausten maksamisesta sen jälkeen, kun vakuutuskanta ja sitä vastaava omaisuus on siirretty keskukselle, sekä muista vakuutusyhtiölain 23 luvun 21 §:ssä ja ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 49 §:ssä säädetyistä tehtävistä. Sellaisen vakuutusyhtiön selvitystilan tai konkurssin osalta, jonka kotipaikka on muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa, Liikennevakuutuskeskuksen velvollisuus maksaa korvaukset alkaa Finanssivalvonnan määräämästä ajankohdasta.</p> <p>Liikennevakuutuskeskuksella on sen jälkeen, kun vakuutusyhtiö on asetettu selvitystilaan tai</p>

	b) vakuutusyrittäjä on direktiivin 2009/138/EY 268 artiklan 1 kohdan d alakohdassa määritellyssä likvidaatiomenettelyssä.	konkurssiin, oikeus saada selvitysmiehiltä ja konkurssipesästä 2 momentissa ja 93 §:ssä säädettyjen tehtäviensä hoitamiseksi tarvittavat tiedot.
2 kohta	2. Jokaisen jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitettujen eläimien saatavilla on riittävästi varoja korvauksen suorittamiseksi vahingon kärsineille 10 kohdassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, kun korvaus on maksettava 1 kohdan a ja b alakohdassa säädettyissä tilanteissa. Kyseisiin toimenpiteisiin voi sisältyä vaatimuksia suorittaa rahoitusosuuksia edellyttäen, että niitä asetetaan ainoastaan niille vakuutusyrittäjille, joille ne asetettava jäsenvaltio on antanut toimiluvan.	<p>Liikennevakuutuskeskuksesta annettu laki</p> <p>2 § Liikennevakuutuskeskuksen jäsenet</p> <p>Liikennevakuutuslain mukaista vakuutustoimintaa harjoittavan vakuutusyhtiön ja Valtiokonttorin on kuuluttava jäsenenä Liikennevakuutuskeskukseen.</p> <p>3 § Liikennevakuutuskeskuksen kustannuksista vastaaminen</p> <p>Liikennevakuutuskeskuksen jäsenet vastaavat Liikennevakuutuskeskuksen kustannuksista lukuun ottamatta tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta annetussa laissa Liikennevakuutuskeskukselle säädettyistä tehtävistä syntyviä kustannuksia. Valtiokonttori vastaa kuitenkin vain niistä kustannuksista, jotka liittyvät sen liikennevakuutuslaista johtuvien tehtävien toimeenpanoon.</p> <p>Liikennevakuutuskeskuksen jäsenet ovat velvollisia suorittamaan vuosittain keskukselle maksun sen toiminnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Valtiokonttorin kustannusosuus lasketaan sen mukaan, kuinka suuri osuus Liikennevakuutuskeskuksen toimintakustannuksista arvioidaan kohdistuvan sille.</p>

Muut jäsenet kattavat Valtiokonttorin osuuden ylittävän osan niiden tuloslaskelman mukaisen liikennevakuutuksen maksutulon mukaisessa suhteessa.

Liikennevakuutustoiminnan lopettanut ja Liikennevakuutuskeskuksesta eronnut vakuutusyhtiö on velvollinen suorittamaan Liikennevakuutuskeskukselle 1 ja 2 momentissa tarkoitettut kustannukset eroamispäivään asti. Jos vakuutusyhtiö on suorittanut ennakkona enemmän kuin lopullisen maksusuutensa, Liikennevakuutuskeskuksen on viipymättä palautettava eronneelle vakuutusyhtiölle liikaa maksettu osuus.

LVL 94 § Vakuutusyhtiöille määrättävä yhteistakuumaksu

Jos vakuutusyhtiön selvitystilän tai konkurssin johdosta tämän lain mukainen korvaus jää joko osittain tai kokonaan turvaamatta vakuutusentottajien lisämaksuvelvollisuuden toteuttamisen jälkeen, korvauksesta tai sen osasta vastaavat liikennevakuutusta harjoittavat vakuutusyhtiöt yhdessä. Turvaamatta jäävä osuus rahoitetaan perimällä vuosittain yhteistakuumaksu niiltä vakuutusyhtiöiltä, jotka harjoittavat liikennevakuutusta maksuunpanovuonna. Vakuutusyhtiö voi sisällyttää yhteistakuumaksusta aiheutuvan

		<p>menojen lisäyksen liikennevakuutuksen erääntyviin vakuutusmaksuihin.</p> <p>Yhteistakuumaksun suuruus määräytyy vakuutusyhtiön liikennevakuutuksesta saaman taikka tällä vakuutuksella katettavien riskien perusteella arvioidun vakuutusmaksutulon mukaisessa suhteessa. Maksun suuruus voi olla vuodessa enintään kaksi prosenttia edellä tarkoitettua vakuutusmaksutulosta. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella annetaan tarvittaessa tarkempia säännöksiä yhteistakuumaksun suuruudesta.</p> <p>Maksuunpanulle ja maksettavaksi erääntyneelle yhteistakuumaksulle ja sen ennakolle, jota ei ole suoritettu viimeistään eräpäivänä, peritään viivästyskorkoa korkolain 4 a §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan. Yhteistakuumaksu ja sen ennako sekä viivästyskorko ovat suoraan ulosottokelpoisia. Niiden perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa.</p> <p>ks. myös LVL 93 § Vakuutuksenottajan lisämaksuvelvollisuus</p>
3 kohta	3. Jokaisen jäsenvaltion on varmistettava, että aina kun toimivaltainen tuo-	

	<p>mioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen antaa määräyksen tai tekee päätöksen 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamisesta sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jonka kotijäsenvaltio kyseinen jäsenvaltio on, kyseinen määräys tai päätös julkistetaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta minkään direktiivin 2009/138/EY 280 artiklan mukaisen veloitteen soveltamista. Vakuutusyrityksen kotijäsenvaltiossa perustetun 1 kohdassa tarkoitetun elimen on varmistettava, että kaikille 1 kohdassa tarkoitetuille elimille kaikissa jäsenvaltioissa ilmoitetaan ripeästi kyseisestä määräyksestä tai päätöksestä.</p>	
4 kohta	<p>Vahingon kärsinyt voi esittää korvausvaatimuksen suoraan 1 kohdassa tarkoitettulle elimelle.</p>	
5 kohta	<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitetun elimen on korvausvaatimuksen saatuaan ilmoitettava vastaavalle elimelle vakuutusyrityksen kotijäsenvaltiossa ja konkurssi- tai likvidaatiomenettelyssä olevalle vakuutusyritykselle taikka sen direktiivin 2009/138/EY 268 artiklan 1 kohdan e alakohdassa määritellylle hallinnonhoitajalle tai f alakohdassa määritellylle selvittäjälle, että se on saanut vahingon kärsineeltä korvausvaatimuksen.</p>	

6 kohta	<p>Konkurssi- tai likvidaatiomenettelyssä olevan vakuutusyrityksen taikka sen hallinnohoidajan tai selvittäjän on ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitettulle elimelle, kun se suorittaa korvauksen tai kiistää vastuun sellaisen korvausvaatimuksen osalta, jonka myös 1 kohdassa tarkoitettu elin on saanut.</p>	
7 kohta	<p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettu elin antaa muun muassa vahingon kärsineen sen pyynnöstä antamien tietojen perusteella vahingon kärsineelle tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetyn perustellun korvaustarjouksen tai perustellun vastauksen sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona vahingon kärsinyt on esittänyt elimelle korvausvaatimuksensa.</p> <p>Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa elimen on</p> <p>a) tehtävä perusteltu korvaustarjous, jos se on todennut olevansa korvausvastuussa 1 kohdan a tai b alakohdan nojalla, jos korvausvaatimusta ei kiistetä ja jos vahinkojen suuruus on osittain tai kokonaan määritetty;</p>	

	<p>b) annettava perusteltu vastaus korvausvaatimuksessa esitettyihin seikkoihin, jos se on todennut, että se ei ole korvausvastuussa 1 kohdan a tai b alakohdan nojalla, tai jos vastuu kiistetään tai sitä ei ole tarkasti määritetty tai jos vahinkojen suuruutta ei ole kokonaan määritetty.</p>	
8 kohta	<p>Jos korvaus on maksettava 7 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, 1 kohdassa tarkoitetun elimen on maksettava korvaus vahingon kärsineelle ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vahingon kärsinyt on hyväksynyt 7 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun perustellun korvaustarjouksen.</p> <p>Jos vahinkojen suuruus on määritetty vain osittain, ensimmäisessä alakohdassa vahvistettua korvauksen maksamista koskevia vaatimuksia sovelletaan siltä osin kuin vahinkojen suuruus on määritetty osittain ja siitä ajankohdasta, jona niitä vastaava perusteltu korvaustarjous on hyväksytty.</p>	
9 kohta	<p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetulla elimellä on kaikki</p>	

	<p>tarvittavat valtuudet ja toimivaltuudet, jotta se voi tehdä yhteistyötä oikea-aikaisesti muiden tällaisten elinten kanssa muissa jäsenvaltioissa, 25 a artiklan nojalla perustettujen tai valtuutettujen elinten kanssa kaikissa jäsenvaltioissa ja muiden asianosaisten kanssa, mukaan lukien konkurssi- tai likvidaatiomenettelyssä oleva vakuutusyrittäjä taikka sen hallinnonhoitaja tai selvittäjä, sekä jäsenvaltioiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa kaikissa vaiheissa tässä artiklassa tarkoitetun menettelyn aikana. Tällaisen yhteistyön on sisällettävä tietojen pyytäminen, vastaanottaminen ja antaminen, tapauksen mukaan myös yksittäisten korvausvaatimusten yksityiskohdista.</p>	
10 kohta	<p>Jos 1 kohdassa tarkoitetun vakuutusyrittäjän kotijäsenvaltio on muu kuin se jäsenvaltio, jossa vahingon kärsinyt asuu, sen jäsenvaltion, jossa vahingon kärsinyt asuu, 1 kohdassa tarkoitetulla elimellä, joka on suorittanut vahingon kärsineelle korvauksen 8 kohdan mukaisesti, on oikeus vaatia täysimääräinen hyvitys maksamastaan korvauksesta 1 kohdassa tarkoitetulta elimeltä vakuutusyrittäjän kotijäsenvaltiossa.</p>	

	<p>Vakuutusyrityksen kotijäsenvaltion 1 kohdassa tarkoitetun elimen on hyvitetävä korvaus sen jäsenvaltion, jossa vahingon kärsinyt asuu, 1 kohdassa tarkoitetulle elimelle, joka on suorittanut vahingon kärsineelle korvauksen 8 kohdan mukaisesti, kohtuullisessa ajassa, joka ei saa ylittää kuutta kuukautta, paitsi jos kyseiset elimet kirjallisesti toisin sopivat, sen jälkeen, kun se on saanut tällaisen hyvitysvaatimuksen.</p> <p>Vahingon kärsineen oikeus saada korvausta vahingonaiheuttajalta tai tämän vakuutusyritykseltä siirtyy korvauksen ensimmäisen alakohdan nojalla suorittaneelle elimelle, lukuun ottamatta vahingon kärsineen oikeutta saada korvausta vakuutusnottajalta tai muulta vakuutetulta vahingonaiheuttajalta siltä osin kuin maksukyvytön vakuutusyritys kattaisi vakuutusnottajan tai muun vakuutetun vastuun sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Jokainen jäsenvaltio on velvollinen tunnustamaan tämän korvausoikeuden siirtymisen sellaisena kuin siitä toisessa jäsenvaltiossa säädetään.</p>	
11 kohta	Edellä olevia 1–10 kohtaa sovelletaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta	

	<p>a) pitää 1 kohdassa tarkoitetun elimen suorittamaa korvausta ensisijaisena tai toissijaisena;</p> <p>b) säännellä korvausvaatimuksista sopimista saman liikennevahingon johdosta seuraavien kesken:</p> <p>i) 1 kohdassa tarkoitettu elin;</p> <p>ii) vahingosta korvausvastuussa oleva henkilö tai olevat henkilöt;</p> <p>iii) muut vakuutusyritykset tai sosiaaliturvalaitokset, joiden on suoritettava korvausta vahingon kärsineelle.</p>	
12 kohta	<p>Jäsenvaltiot eivät saa sallia sitä, että 1 kohdassa tarkoitettu elin asettaa korvauksen maksamiselle muita kuin tässä direktiivissä vahvistettuja vaatimuksia. Jäsenvaltiot eivät erityisesti saa sallia sitä, että 1 kohdassa tarkoitettu elin asettaa korvauksen maksamiselle vaatimuksen, että vahingon kärsinyt osoittaa vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön olevan kyvytön maksamaan tai kieltäytyvän maksamasta.</p>	

13 kohta	<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen elinten tai tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen tahojen on pyrittävä tekemään viimeistään 23 päivänä joulukuuta 2023 tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi sopimus tehtävistään ja velvoitteistaan sekä tämän artiklan mukaisista hyvitysmenettelyistä.</p> <p>Jokaisen jäsenvaltion on tätä varten viimeistään 23 päivänä kesäkuuta 2023</p> <ul style="list-style-type: none"> a) perustettava tai valtuutettava 1 kohdassa tarkoitettu elin ja annettava sille valtuudet neuvotella ja tehdä tällainen sopimus; tai b) nimettävä taho ja annettava sille valtuudet neuvotella ja tehdä tällainen sopimus, jonka osapuoli 1 kohdassa tarkoitettusta elimestä tulee, kun se on perustettu tai valtuutettu. <p>Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta sopimuksesta on ilmoitettava komissiolle välittömästi.</p> <p>Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua sopimusta ei tehdä viimeistään 23</p>	<p>Keväällä 2022 annettava HE liikenneturvallisuusmaksusta ja liikennevakuutuslain muuttamisesta. Liikennevakuutuskeskuksen tehtäviin lisätään maininta maksukyvyttömyyselimenä toimimisesta ja nimenomainen valtuutus neuvotella muiden jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyselinten kanssa sopimuksen saavuttamiseksi.</p>
----------	---	---

	päivänä joulukuuta 2023, siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 28 b artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, jotta voidaan täsmentää 1 kohdassa tarkoitettujen elinten menettelyihin liittyvät tehtävät ja menettelyihin liittyvät velvoitteet hyvityksen osalta.	
11 artikla 1 kohta	Riidat ”Jos 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen elimen ja vastuuvakuutuksen antajan välillä syntyy riita siitä, kumman on suoritettava korvaus vahingon kärsineelle, jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta jompikumpi näistä osapuolista määrätään ensisijaiseen vastuuseen korvauksen maksamisesta vahingon kärsineelle viipymättä.	32 § Korvausvastuu liikennevahingosta 4 mom. Liikennevakuutuskeskus on ensisijaisesti vastuussa sellaisen ajoneuvon, jonka pysyvä kotipaikka on muualla kuin Suomessa, Suomessa aiheuttamasta liikennevahingosta. Liikennevakuutuskeskus vastaa muista kuin edellä tässä pykälässä tarkoitetuista tämän lain mukaan korvattavista vahingoista siten kuin jäljempänä säädetään.
13 artikla 1 kohta	Poikkeuslausekkeet Jokaisen jäsenvaltion on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 3 artiklan mukaisesti annettua lakisääteistä määräystä tai 3 artiklan mukaisesti tehdyn vakuutuskirjan sisältämää sopimuslauseketta ei sovelleta liikennevahingossa vahingon kärsineiden kolmansien osapuolten korvausvaatimuksiin, jos kyseisen lakisääteisen määräyksen tai sopimuslausek-	

	keen mukaan korvaus evätään tapauksissa, joissa ajoneuvoja käyttävät tai kuljettavat.”	
15 artikla 1 kohta	<p>Ajoneuvon toimittaminen jäsenvaltiosta toiseen</p> <p>Poiketen siitä, mitä direktiivin 2009/138/EY 13 artiklan 13 alakohdan b alakohdassa säädetään, jos ajoneuvo on toimitettu jäsenvaltiosta toiseen, jäsenvaltioksi, jossa riski sijaitsee, on katsottava joko rekisteröintijäsenvaltio tai määränpääjäsenvaltio 30 päivän ajan siitä alkaen, kun ostaja on hyväksynyt toimituksen, vaikka ajoneuvoa ei ole virallisesti rekisteröity määränpääjäsenvaltiossa.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sen jäsenvaltion, jossa ajoneuvo on rekisteröity, ja määränpääjäsenvaltion, jos kyseessä on eri jäsenvaltio, sekä muun asiaankuuluvan jäsenvaltion, kuten sen jäsenvaltion, jossa liikennevahinko on tapahtunut tai jossa vahingon kärsinyt asuu, 23 artiklassa tarkoitetut tietokeskukset tekevät keskenään yhteistyötä sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiosta toiseen toimitettua ajoneuvoa koskevat tarvittavat tiedot, jotka niillä on 23 artiklan mukaisesti, ovat saatavilla.</p>	<p>LVL 6 § 2 mom. <i>Vakuuttamisvelvolliset ja vakuuttamisvelvollisuuden alkaminen</i></p> <p>Edellä 1 momentista poiketen toisesta ETA-maasta Suomeen tuotavan ajoneuvon vakuuttamisvelvollisuus alkaa välittömästi, kun ajoneuvon ostaja on sopimuksessa hyväksynyt ajoneuvon toimituksen, vaikka ajoneuvoa ei ole vielä rekisteröity Suomessa.</p>

<p>15 a artikla</p> <p>1 kohta</p>	<p>Vahingon kärsineiden suoja liikennevahingoissa, joissa on osallisena ajoneuvon vetämä perävaunu</p> <p>1. Kun liikennevahingon on aiheuttanut ajoneuvoyhdistelmä, joka koostuu perävaunua vetävästä ajoneuvosta, ja perävaunulla on kolmansille aiheutuvan vahingon varalta erillinen vastuuvakuutus, vahingon kärsinyt voi esittää korvausvaatimuksensa suoraan perävaunun vakuuttaneelle vakuutusyritykselle, jos</p> <ul style="list-style-type: none">a) perävaunu voidaan tunnistaa mutta sitä vetänyttä ajoneuvoa ei voida tunnistaa; jab) sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetään siitä, että perävaunun vakuutuksenantaja suorittaa korvausta. <p>Vahingon kärsineelle korvausta suorittaneella vakuutusyrityksellä on takaisin-saantioikeus suhteessa vetoajoneuvon vakuuttaneeseen yritykseen tai 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun elimeen, jos ja siinä määrin kuin tästä säädetään sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä.</p>	
------------------------------------	--	--

	Tämä kohta ei rajoita sellaisen sovellet- tavan kansallisen lainsäädännön sovel- tamista, jossa säädetään vahingon kärsi- neelle edullisemmista säännöistä.	
2 kohta	<p>2. Kun liikennevahingon on aiheuttanut ajoneuvoyhdistelmä, joka koostuu perävaunua vetävästä ajoneuvosta, perävaunun vakuutusenantajan on, paitsi jos se velvoitetaan sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä suorittamaan täysimääräinen korvaus, vahingon kärsineen pyynnöstä annettava hänelle ilman aiheetonta viivytystä tiedot</p> <p>a) vetoajoneuvon vakuutusenantajasta; tai</p> <p>b) 10 artiklassa säädetystä korvausmekanismista, jos perävaunun vakuutusenantaja ei saa selville vetoajoneuvon vakuutusenantajaa.”</p>	
16 artikla	<p>Todistus kolmansien korvausvaatimuksista</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusentajalla on milloin tahansa oikeus pyytää todistus kolmansien korvausvaatimuksista, jotka koskevat kyseisen vakuutussopimuksen kattamaa ajoneuvoa tai ajoneuvoja, sopimussuhteen</p>	<p>LVL 19 § Vahinkohistoriatieto</p> <p>Vakuutusentajalla on oikeus saada vakuutusentaneelta vakuutusyhtiöltä todistus vakuutusensa voimassaoloajasta, sen kattamista ajoneuvoista sekä vahingoista, joiden perusteella vakuutuksesta on suoritettu korvausta (vahinkohistoriatieto). Vakuutusyhtiön on toimitettava todistus vakuutusentajalle</p>

	<p>vähintään viideltä edelliseltä vuodelta tai todistus siitä, että korvausvaatimuksia ei ole ollut, jäljempänä 'vakuutus- ja vahinkohistoriatodistus'.</p> <p>Vakuutusyrityksen tai elimen, jonka jäsenvaltio on mahdollisesti nimennyt tarjoamaan pakollisia vakuutuksia tai antamaan tällaisia todistuksia, on toimitettava kyseinen vakuutus- ja vahinkohistoriatodistus vakuutuksenottajalle 15 päivän kuluessa pyynnöstä. Niiden on tehtävä tämä käyttämällä vakuutus- ja vahinkohistoriatodistuslomaketta.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun vakuutusyritykset ottavat huomioon muiden vakuutusyritysten tai muiden toisessa kohdassa tarkoitettujen elinten antamat vakuutus- ja vahinkohistoriatodistukset, ne eivät kohtele vakuutuksenottajia syrjivästi tai korota heidän vakuutusmaksujaan heidän kansalaisuutensa tai pelkästään heidän edellisen asuinjäsenvaltionsa perusteella.</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos vakuutusyritys ottaa vakuutusmaksuja määrittäessään huomioon vakuutus- ja vahinkohistoriatodistukset, se</p>	<p>15 päivän kuluessa pyynnöstä. Vakuutusyhtiöllä ei kuitenkaan ole velvollisuutta antaa todistusta vakuutuksesta, jonka päättymisestä on kulunut yli viisi vuotta.</p>
--	---	---

kohtelee muissa jäsenvaltioissa annettuja todistuksia yhdenvertaisina samassa jäsenvaltiossa olevien toisessa kohdassa tarkoitettujen vakuutusyrityksen tai elinten antamien todistusten kanssa, myös soveltaessaan mahdollisia alennuksia.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyritykset julkaisevat yleisen kuvauksen toimintaperiaatteistaan, joiden mukaisesti ne käyttävät vakuutus- ja vahinkohistoriatodistuksia laskiessaan vakuutusmaksuja.

Komissio antaa viimeistään 23 päivänä heinäkuuta 2023 täytäntöönpanosäädöksiä, joissa täsmennetään mallin avulla toisessa kohdassa tarkoitetun vakuutus- ja vahinkohistoriatodistuksen muoto ja sisältö. Kyseisessä mallissa on oltava tiedot seuraavista:

- a) vakuutus- ja vahinkohistoriatodistuksen antava vakuutusyritys tai elin;
- b) vakuutuksenottajan henkilöllisyys, mukaan lukien hänen yhteystietonsa;

	<p>c) vakuutettu ajoneuvo ja ajoneuvon valmistenumero;</p> <p>d) ajoneuvon vakuutuksen alkamis- ja päättymispäivä;</p> <p>e) vakuutuksenottajan vakuutus sopimuksen nojalla käsiteltyjen, kolmansien esittämien korvausvaatimusten lukumäärä vakuutus- ja vahinkohistoriatodistuksen kattamalla ajanjaksolla, mukaan lukien kunkin korvausvaatimuksen päivämäärä;</p> <p>f) jäsenvaltioissa sovellettavien sääntöjen tai käytäntöjen nojalla merkitykselliset lisätiedot.</p> <p>Komissio kuulee kaikkia asianosaisia ja työskentelee tiiviisti jäsenvaltioiden kanssa ennen näiden täytäntöönpanosäädösten antamista.</p> <p>Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 28 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettua neuvonantavaa menettelyä noudattaen.</p>	
<p>16 a artikla</p> <p>1 kohta</p>	<p>Liikennevakuutusten hintavertailuvälineet</p>	

	<p>Jäsenvaltiot voivat halutessaan sertifioida välineitä, joiden avulla kuluttajat voivat maksutta vertailla hintoja, tariffeja ja vakuutusuojaa 3 artiklassa tarkoitetun pakollisen vakuutuksen tarjoajien välillä, 'liikennevakuutusten riippumattomiksi hintavertailuvälineiksi', jos 2 kohdan edellytykset täyttyvät</p>	
2 kohta	<p>2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun vertailuvälineen on</p> <ul style="list-style-type: none"> a) oltava toiminnallisesti riippumaton 3 artiklassa tarkoitetun pakollisen vakuutuksen tarjoajista, ja sillä on varmistettava, että palveluntarjoajia kohdellaan yhdenvertaisesti hakutuloksissa; b) ilmoitettava selvästi vertailuvälineen omistajat ja ylläpitäjät; c) asetettava selkeät ja puolueettomat kriteerit, joiden perusteella vertailu tehdään; d) käytettävä selkeää ja yksiselitteistä kieltä; e) annettava täsmällisiä ja ajantasaisia tietoja sekä ilmoitettava viimeinen päivitysajankohta; 	

	<p>f) oltava avoin kaikille tahansa 3 artiklassa tarkoitetuille pakollisen vakuutuksen tarjoajille, asetettava saataville asiaankuuluvat tiedot, sisällettävä monia erilaisia tarjouksia, jotka kattavat merkittävän osan liikennevakuutusalan markkinoista, ja mikäli esitetyt tiedot eivät anna täyttä käsitystä kyseisistä markkinoista, ilmoitettava siitä käyttäjälle selkeästi ennen tulosten esittämistä;</p> <p>g) tarjottava tehokas menettely vääristä tietoista ilmoittamiseksi;</p> <p>h) ilmoitettava, että hinnat perustuvat toimitettuihin tietoihin eivätkä ne sido vakuutuksen tarjoajia.”</p>	
<p>23 artikla 1 a kohta</p>	<p>Tietokeskukset</p> <p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vakuutusyritykset tai muut tahot velvoitetaan antamaan 1 kohdan a alakohdan i, ii ja iii alakohdassa* tarkoitetut tiedot tietokeskuksille ja ilmoittamaan niille aina, kun vakuutuksen voimassaolo lakkaa tai se ei muuten enää kata ajoneuvoa, jolla on rekisterinumero.”;</p>	<p>LVL 86 § Tietokeskus</p> <p>Liikennevakuutuskeskus toimii direktiivin tarkoittamana tietokeskuksena.</p> <p>Vahinkoa kärsineiden etujen turvaamiseksi ja tietojen nopean saatavuuden varmistamiseksi 70 §:ssä tarkoitetuissa vahinkotapauksissa Liikennevakuutuskeskus kerää ja jakaa tietoja, joilla on vaikutusta korvauksen saamiseen,</p>

	<p><i>* i) niiden moottoriajoneuvojen rekisterinumeroit, joilla on pysyvä kotipaikka kyseisen valtion alueella;</i></p> <p><i>ii) niiden vakuutus sopimusten numerot, jotka koskevat kyseisten ajoneuvojen käyttöä direktiivin 73/239/ETY liitteessä olevan A kohdan vakuutusluokkaan 10 luokiteltujen riskien osalta, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta, ja jos vakuutus on päättynyt, myös vakuutuksen päättymispäivämäärä;</i></p> <p><i>iii) vakuutusyhtiöt, jotka tarjoavat vakuutuksia kyseisten ajoneuvojen käyttöön direktiivin 73/239/ETY liitteessä olevan A kohdan vakuutusluokkaan 10 luokiteltujen riskien osalta, rahdinkuljettajan vastuuta lukuun ottamatta, sekä tällaisten vakuutusyhtiöiden tämän direktiivin 21 artiklan mukaisesti nimeämät korvausedustajat, joiden nimet on ilmoitettava tietokeskukselle tämän artiklan 2 kohdan mukaisesti;</i></p>	<p>sekä avustaa näiden tietojen saamisessa siihen oikeutettuja.</p> <p>Liikennevakuutuskeskuksen on 2 momentissa tarkoitetun tehtävän hoitamiseksi järjestettävä seuraavien tietojen keruu ja jakelu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Suomessa rekisteröityjen ajoneuvojen rekisteritunnukset; 2) vakuutus sopimusten numerot ja päättyneiden sopimusten päättymispäivämäärät; 3) liikennevakuutusta Suomessa harjoittavat vakuutusyhtiöt ja niiden nimeämät korvausedustajat; 4) vakuuttamisvelvollisuudesta 8 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla vapautetut ajoneuvot sekä näiden aiheuttamista vahingoista vastuussa olevat elimet; ja 5) muissa ETA-valtioissa kuin Suomessa toimivien vakuutusyhtiöiden Suomeen nimeämät korvausedustajat. <p>Liikennevakuutuskeskuksen on toimittava yhteistyössä toisen ETA-valtion tietokeskuksen kanssa 3 momentissa ja 72 §:ssä mainittujen tietojen luovuttamiseksi toisen ETA-valtion tie-</p>
--	--	--

		<p>tokekselle tai vastaavien tietojen hankkimiseksi toisen ETA-valtion tietokeskukselta vahinkoa kärsineelle.</p> <p>Liikennevakuutuskeskuksella on oikeus saada 3 momentissa tarkoitettujen tietojen hankinnasta tai ylläpitämisestä vastaavilta viranomaisilta ja vakuutusyhtiöiltä nämä tiedot siihen saakka, kunnes seitsemän vuotta on kulunut ajoneuvon poistamisesta rekisteristä tai vakuutussopimuksen päättymisestä.</p>
6 kohta	6. Edellä olevista 1–5 kohdasta johtuva henkilötietojen käsittely tapahtuu asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti.	
25 a artikla 1 kohta	<p>Vahingon kärsineiden suoja muussa jäsenvaltiossa kuin heidän asuinjäsenvaltiossaan aiheutuneissa liikennevahingoissa vakuutusyrityksen maksukyvyttömyystapauksessa</p> <p>1. Jokaisen jäsenvaltion on perustettava tai valtuutettava elin, jolle annetaan tehtäväksi suorittaa korvausta sen alueella asuville vahingon kärsineille 20 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ainakin vakuuttamisvelvollisuuden vastuurajoihin saakka omaisuusvahingoista tai henkilövahingoista, jotka on ai-</p>	

	<p>heuttanut jonkin vakuutusyrityksen vakuuttama ajoneuvo, siitä ajankohdasta, jona</p> <p>a) vakuutusyritys on konkurssimenettelyssä; tai</p> <p>b) vakuutusyritys on direktiivin 2009/138/EY 268 artiklan 1 kohdan d alakohdassa määritellyssä likvidaatiomenettelyssä</p>	
2 kohta	<p>2. Jokaisen jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 1 kohdassa tarkoitetun elimen saatavilla on riittävästi varoja korvauksen suorittamiseksi vahingon kärsineille 10 kohdassa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti, kun korvaus on maksettava 1 kohdan a ja b alakohdassa säädetyissä tilanteissa. Kyseisiin toimenpiteisiin voi sisältyä vaatimuksia suorittaa rahoitusosuuksia edellyttäen, että niitä asetetaan ainoastaan niille vakuutusyrityksille, joille ne asettava jäsenvaltio on antanut toimiluvan.</p>	
3 kohta	<p>Jokaisen jäsenvaltion on varmistettava, että aina kun toimivaltainen tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen antaa määräyksen tai tekee päätöksen 1 kohdan a tai b alakohdassa tarkoitetun</p>	

	<p>menettelyn aloittamisesta sellaisen vakuutusyrityksen osalta, jonka kotijäsenvaltio kyseinen jäsenvaltio on, mainittu määräys tai päätös julkistetaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta minkään direktiivin 2009/138/EY 280 artiklan mukaisen velvoitteen soveltamista. Vakuutusyrityksen kotijäsenvaltiossa perustetun 1 kohdassa tarkoitetun elimen on varmistettava, että kaikille 1 kohdassa tarkoitetuille elimille ja kaikille 24 artiklassa tarkoitetuille korvauselimille kaikissa jäsenvaltioissa ilmoitetaan ripeästi kyseisestä määräyksestä tai päätöksestä.</p>	
4 kohta	<p>Vahingon kärsinyt voi esittää korvausvaatimuksen suoraan 1 kohdassa tarkoitettulle elimelle.</p>	
5 kohta	<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitetun elimen on korvausvaatimuksen saatuaan ilmoitettava vastaavalle elimelle vakuutusyrityksen kotijäsenvaltiossa, 24 artiklan mukaiselle korvauselimelle vahingon kärsineen asuinjäsenvaltiossa ja konkurssi- tai likvidaatiomenettelyssä olevalle vakuutusyritykselle taikka sen direktiivin 2009/138/EY 268 artiklan 1 kohdan e alakohdassa määritellylle hallinnonhoitajalle tai f alakohdassa määritellylle selvittäjälle, että se on saanut vahingon kärsineeltä korvausvaatimuksen.</p>	

6 kohta	<p>Konkurssi- tai likvidaatiomenettelyssä olevan vakuutusyrityksen taikka sen hallinnoitajan tai selvittäjän on ilmoitettava 1 kohdassa tarkoitettulle elimelle, kun se suorittaa korvauksen tai kiistää vastuun sellaisen korvausvaatimuksen osalta, jonka myös 1 kohdassa tarkoitettu elin on saanut.</p>	
7 kohta	<p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitettu elin antaa muun muassa vahingon kärsineen sen pyynnöstä antamien tietojen perusteella vahingon kärsineelle tämän kohdan toisessa alakohdassa säädetyn perustellun korvaustarjouksen tai perustellun vastauksen sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti kolmen kuukauden kuluessa päivästä, jona vahingon kärsinyt on esittänyt elimelle korvausvaatimuksensa.</p> <p>Ensimmäistä alakohtaa sovellettaessa elimen on</p> <p>a) tehtävä perusteltu korvaustarjous, jos se on todennut olevansa korvausvastuussa 1 kohdan a tai b alakohdan nojalla, jos korvausvaatimusta ei kiistetä ja jos vahinkojen suuruus on osittain tai kokonaan määritetty;</p>	

	<p>b) annettava perusteltu vastaus korvausvaatimuksessa esitettyihin seikkoihin, jos se on todennut, että se ei ole korvausvastuussa 1 kohdan a tai b alakohdan nojalla, tai jos vastuu kiistetään tai sitä ei ole tarkasti määritetty tai jos vahinkojen suuruutta ei ole kokonaan määritetty.</p>	
8 kohta	<p>Jos korvaus on maksettava 7 kohdan toisen alakohdan a alakohdan mukaisesti, 1 kohdassa tarkoitetun elimen on maksettava korvaus vahingon kärsineelle ilman aiheetonta viivytystä ja joka tapauksessa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun vahingon kärsinyt on hyväksynyt 7 kohdan toisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun perustellun korvaustarjouksen.</p> <p>Jos vahinkojen suuruus on määritetty vain osittain, ensimmäisessä alakohdassa vahvistettua korvauksen maksamista koskevia vaatimuksia sovelletaan siltä osin kuin vahinkojen suuruus on määritetty osittain ja siitä ajankohdasta, jona niitä vastaava perusteltu korvaustarjous on hyväksytty.</p>	
9 kohta	<p>Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetulla elimellä on kaikki</p>	

	<p>tarvittavat valtuudet ja toimivaltuudet, jotta se voi tehdä yhteistyötä oikea-aikaisesti muiden tällaisten elinten kanssa muissa jäsenvaltioissa, 10 a ja 24 artiklan nojalla perustettujen tai valtuutettujen elinten kanssa kaikissa jäsenvaltioissa ja muiden asianosaisten kanssa, mukaan lukien konkurssi- tai likvidaatiomenettelyssä oleva vakuutusyrittäjä, sen korvaus- edustaja taikka sen hallinnonhoitaja tai selvittäjä, sekä jäsenvaltioiden kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa kaikissa vaiheissa tässä artiklassa tarkoitettuna menettelyn aikana. Tällaisen yhteistyön on sisällettävä tietojen pyytäminen, vastaanottaminen ja antaminen, tapauksen mukaan myös yksittäisten korvausvaatimusten yksityiskohdista.</p>	
10 kohta	<p>Jos 1 kohdassa tarkoitettuna vakuutusyrittäjän kotijäsenvaltio on muu kuin se jäsenvaltio, jossa vahingon kärsinyt asuu, sen jäsenvaltion, jossa vahingon kärsinyt asuu, 1 kohdassa tarkoitettuna elimellä, joka on suorittanut vahingon kärsineelle korvauksen 8 kohdan mukaisesti, on oikeus vaatia täysimääräinen hyvitys maksamastaan korvauksesta 1 kohdassa tarkoitettuna elimeltä vakuutusyrittäjän kotijäsenvaltiossa.</p>	

	<p>Vakuutusyrityksen kotijäsenvaltion 1 kohdassa tarkoitetun elimen on hyvitetävä korvaus sen jäsenvaltion, jossa vahingon kärsinyt asuu, 1 kohdassa tarkoitetulle elimelle, joka on suorittanut vahingon kärsineelle korvauksen 8 kohdan mukaisesti, kohtuullisessa ajassa, joka ei saa ylittää kuutta kuukautta, paitsi jos kyseiset elimet kirjallisesti toisin sopivat, sen jälkeen, kun se on saanut tällaisen hyvitysvaatimuksen.</p> <p>Vahingon kärsineen oikeus saada korvausta vahingonaiheuttajalta tai tämän vakuutusyritykseltä siirtyy korvauksen ensimmäisen alakohdan nojalla suorittaneelle elimelle, lukuun ottamatta vahingon kärsineen oikeutta saada korvausta vakuutusnottajalta tai muulta vakuutetulta vahingonaiheuttajalta siltä osin kuin maksukyvytön vakuutusyritys kattaisi vakuutusnottajan tai muun vakuutetun vastuun sovellettavan kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kukin jäsenvaltio on velvollinen tunnustamaan tämän korvausoikeuden siirtymisen sellaisena kuin siitä toisessa jäsenvaltiossa säädetään.</p>	
11 kohta	<p>Edellä olevia 1–10 kohtaa sovelletaan rajoittamatta jäsenvaltioiden oikeutta</p> <p>a)</p>	

	<p>pitää 1 kohdassa tarkoitetun elimen suorittamaa korvausta ensisijaisena tai toissijaisena;</p> <p>b)</p> <p>säännellä korvausvaatimuksista sopimista saman liikennevahingon johdosta seuraavien kesken:</p> <ul style="list-style-type: none"> i) 1 kohdassa tarkoitettu elin; iii) vahingosta korvausvastuussa oleva henkilö tai olevat henkilöt; iv) muut vakuutusyritykset tai sosiaaliturvalaitokset, joiden on suoritettava korvausta vahingon kärsineelle. 	
12 kohta	<p>Jäsenvaltiot eivät saa sallia sitä, että 1 kohdassa tarkoitettu elin asettaa korvauksen maksamiselle muita kuin tässä direktiivissä vahvistettuja vaatimuksia. Jäsenvaltiot eivät erityisesti saa sallia sitä, että 1 kohdassa tarkoitettu elin asettaa korvauksen maksamiselle vaatimuksen, että vahingon kärsinyt osoittaa vastuussa olevan oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön olevan kyvytön</p>	

	maksamaan tai kieltäytyvän maksamasta.	
13 kohta	<p>Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen elinten tai tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettujen tahojen on pyrittävä tekemään viimeistään 23 päivänä joulukuuta 2023 tämän artiklan täytäntöönpanemiseksi sopimus tehtävistään ja velvoitteistaan sekä tämän artiklan mukaisista hyvitysmenettelyistä.</p> <p>Jokaisen jäsenvaltion on tätä varten viimeistään 23 päivänä kesäkuuta 2023</p> <p>a)</p> <p>perustettava tai valtuutettava 1 kohdassa tarkoitettu elin ja annettava sille valtuudet neuvotella ja tehdä tällainen sopimus; tai</p> <p>b)</p> <p>nimettävä taho ja annettava sille valtuudet neuvotella ja tehdä tällainen sopimus, jonka osapuoli 1 kohdassa tarkoitusta elimestä tulee, kun se on perustettu tai valtuutettu.</p>	<p>Keväällä 2022 annettava HE liikenneturvallisuusmaksusta ja liikennevakuutuslain muuttamisesta. Liikennevakuutuskeskuksen tehtäviin lisätään maininta maksukyvyttömyyselimenä toimimisesta ja nimenomainen valtuutus neuvotella muiden jäsenvaltioiden maksukyvyttömyyselinten kanssa sopimuksen saavuttamiseksi.</p>

	<p>Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitusta sopimuksesta on ilmoitettava komissiolle välittömästi.</p> <p>Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua sopimusta ei tehdä viimeistään 23 päivänä joulukuuta 2023, siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä 28 b artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, jotta voidaan täsmentää 1 kohdassa tarkoitettujen elinten menettelyihin liittyvät tehtävät ja menettelyihin liittyvät velvoitteet hyvityksen osalta.</p>	
<p>26 artikla</p> <p>1 kohta</p>	<p>Keskuselin</p> <p>Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki asianmukaiset toimenpiteet sen helpottamiseksi, että korvausvaatimusten selvittämistä varten tarvittavat perustiedot ovat ajoissa vahingon kärsineiden tai niiden vakuutusyritysten tai niiden laillisten edustajien saatavilla.”</p>	
<p>26 a artikla</p>	<p>Tiedottaminen vahingon kärsineille</p> <p>Jäsenvaltioiden, jotka perustavat tai valtuuttavat eri korvauseliminä 10 artiklan 1 kohdan, 10 a artiklan 1 kohdan, 24 artiklan 1 kohdan ja 25 a artiklan 1 kohdan nojalla, on varmistettava, että vahingon kärsineet voivat saada olennaisia tietoja mahdollisista tavoista hakea korvausta.</p>	

<p>28 artikla</p> <p>1 kohta uusi alakohta</p>	<p>Kansalliset säännökset</p> <p>Jäsenvaltiot voivat vaatia tämän direktiivin vaatimukset täyttävää liikennevakuutusta maalla käytettävälle moottorikäyttöiselle laitteelle, joka ei kuulu 1 artiklan 1 alakohdassa olevan 'ajoneuvon' määritelmän alaan ja johon ei sovelleta 3 artiklaa.</p>	
<p>28 a artikla</p>	<p>Komiteamenettely</p> <p>1. Komissiota avustaa komission päätöksellä 2004/9/EY (*4) perustettu Euroopan vakuutus- ja työeläkekomitea. Tämä komitea on Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 (*5) tarkoitettu komitea.</p> <p>2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.</p>	
<p>28 b artikla</p> <p>1 kohta</p>	<p>Siirretyn säädösvallan käyttäminen</p> <p>Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.</p>	
<p>2 kohta</p>	<p>Siirretään komissiolle 22 päivästä joulukuuta 2021 määräämättömäksi ajaksi 9 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä.</p>	

	Siirretään komissiolle 22 päivästä joulukuuta 2021 seitsemän vuoden ajaksi 10 a artiklan 13 kohdan neljännessä alakohdassa ja 25 a artiklan 13 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.	
3 kohta	Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 9 artiklan 2 kohdassa, 10 a artiklan 13 kohdan neljännessä alakohdassa ja 25 a artiklan 13 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamis päätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamis päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyys.	
4 kohta	Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jä-	

	senvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa (*6) vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.	
5 kohta	Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.	
6 kohta	Edellä olevien 9 artiklan 2 kohdan, 10 a artiklan 13 kohdan neljännen alakohdan ja 25 a artiklan 13 kohdan neljännen alakohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kolmella kuukaudella.	
28 c artikla	Arviointi ja uudelleentarkastelu	
1 kohta	Komissio antaa viimeistään viiden vuoden kuluttua 30 artiklan toisessa, kolmannessa ja neljännessä kohdassa tar-	

	<p>koitetuista 10 a ja 25 a artiklan soveltamispäivistä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen 10 a ja 25 a artiklassa tarkoitettujen elinten toiminnasta, niiden välisestä yhteistyöstä ja niiden rahoituksesta. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus. Kertomukseen on kyseisten elinten rahoituksen osalta sisällytettävä vähintään</p> <ul style="list-style-type: none"> a) arvio korvauselinten rahoitusvalmiuksista ja rahoitustarpeista niiden mahdollisten vastuiden osalta ottaen huomioon liikennevakuutuksen tarjoajien maksukyvyttömyysriski jäsenvaltioiden markkinoilla; b) arvio korvauselinten rahoitusmallien yhdenmukaistamisesta; c) arvio rahoitusosuuksien vaikutuksesta liikennevakuutuksen vakuutusmaksuihin, jos kertomukseen liitetään lainsäädäntöehdotus. 	
2 kohta	<p>Komissio antaa viimeistään 24 päivänä joulukuuta 2030 Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle kertomuksen, jossa arvioidaan tämän direktiivin täytäntöönpanoa, lukuun ottamatta niitä seikkoja, joista on</p>	

	<p>tehty 1 kohdassa tarkoitettu arviointi, myös seuraavien osalta:</p> <ul style="list-style-type: none">a) tämän direktiivin soveltaminen ottaen huomioon teknologian kehitys, erityisesti autonomisten ja puoliautonomisten ajoneuvojen osalta;b) tämän direktiivin soveltamisalan asianmukaisuus, kun otetaan huomioon erilaisten moottoriajoneuvojen aiheuttamat liikennevahinkoriskit;c) uudelleentarkastelun muodossa rajatylittävissä vakuutustarkastuksissa käytettyjen tietojenvaihtojärjestelmien tuloksellisuus, mukaan lukien tarvittaessa arvio olemassa olevien tietojenvaihtojärjestelmien käytön soveltuvuudesta tällaisissa tapauksissa ja joka tapauksessa analyysi tietojenvaihtojärjestelmien tavoitteista ja arvio niiden kustannuksista; jad) sellaisten järjestelmien käyttö vakuutusyrityksissä, joissa vakuutuksenottajien vakuutus- ja vahinkohistoriatodistukset vaikuttavat	
--	--	--

	<p>vakuutusmaksuihin, ja muun muassa bonus–malus-järjestelmien tai vahingottomilta kausilta maksettavien bonusten käyttö.</p> <p>Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotus.</p>	
30 artikla	<p>Voimaantulo</p> <p>Edellä olevia 10 a artiklan 1–12 kohtaa sovelletaan 10 a artiklan 13 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun sopimuksen tekemispäivästä tai 10 a artiklan 13 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitetun komission delegoidun säädöksen soveltamispäivästä.</p> <p>Edellä olevia 25 a artiklan 1–12 kohtaa sovelletaan 25 a artiklan 13 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun sopimuksen tekemispäivästä tai 25 a artiklan 13 kohdan neljännessä alakohdassa tarkoitetun komission delegoidun säädöksen soveltamispäivästä.</p> <p>Edellä olevia 10 a artiklan 1–12 kohtaa ja 25 a artiklan 1–12 kohtaa ei kuitenkaan sovelleta ennen 23 päivää joulukuuta 2023.</p>	

	<p>Edellä olevia 16 artiklan toisen kohdan toista virkettä ja kolmatta, neljättä ja viidettä kohtaa sovelletaan 23 päivästä huhtikuuta 2024 tai 16 artiklan kuudennessa kohdassa tarkoitetun komission täytäntöönpanosäädöksen soveltamispäivästä sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi.”</p>	
<p>2 artikla</p>	<p>Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä</p> <p>Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät säännökset viimeistään 23 päivänä joulukuuta 2023. Niiden on viipymättä ilmoitettava tästä komissiolle.</p> <p>Jäsenvaltioiden on sovellettava näitä säännöksiä 23 päivästä joulukuuta 2023.</p> <p>Poiketen siitä, mitä tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltioiden on annettava tämän direktiivin 1 artiklan 8 kohdassa direktiivin 2009/103/EY 10 a artiklan 13 kohdan toisen alakohdan osalta esitettyjen muutosten ja tämän direktiivin 1 artiklan 18 kohdassa direktiivin 2009/103/EY 25 a artiklan 13 kohdan toisen alakohdan osalta esitettyjen muutosten noudattamisen</p>	

	<p>edellyttämät säännökset viimeistään 23 päivänä kesäkuuta 2023.</p> <p>Tässä kohdassa tarkoitetuissa jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.</p> <p>2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.</p>	
3 artikla	<p>Voimaantulo</p> <p>Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.</p>	